

EDINOST
 Izjava po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **četrtkih, petekih in sobotah**. Zjutranje izdaja je ob 8. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri včer. — Obojno izdanje stane: za jedensedeč f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri meseca . . . 3.— . . . 4.50 za pol leta . . . 6.— . . . 9.— za vse leto . . . 12.— . . . 18.— Naročnina je plačevati naprej na narečje hoz pribložene naročnine se uprava se zira.
 Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 25 avt. izven Trsta po 20 avt.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

"V edinosti je moč".

Vabilo na javni shod, ki ga sklicuje politično društvo „Edinost“ za prihodnjo nedeljo dne 24. t. m. v dvorano „Bralnega društva“ pri SV. Ivanu.

DNEVNI RED:

- a) Nagovor;
- b) Politični položaj posebnim ozirom na razmere na Primorskem;
- c) Razprava o tem in
- d) Eventualni predlogi.

Okoličani! Prihitite na shod v velikem številu. Resni časi so nastopili. V naši državi se pripravljajo velevažne stvari. Pokažimo, da gojimo skrb za svojo bodočnost!

Prava beseda znamen laškim katolikom.

V zadnji „Naši Slogi“ smo čitali članek, ki je res pisan — srcem. Srcem slovenskega duhovnika. Iz vsake besede zveni navdušenje pravega duhovnika za krščansko idejo. In ravno to navdušenje, ta gorečnost je narekovala trpko grajo na adreso izvestnih in dobro poznanih laških katolikov. V interesu verske in narodne stvari je, da takoj pojavi pridejo v širšo javnost. Taki pojavi in od take strani morejo le bistriti pojme in blagodejno uplivati na medsebojno razmerje v našem taboru. A na temelju našega sporazumljenja moreti najlepše veseliti verska in narodna ideja, ti svetni naši.

Nesporazumljenja v našem taboru ne more nobena stvar povspečevati tako, kakor ravno ne poznavanja razmer in nakan na tej in oni strani.

PODLISTEK

Iz vojakovega dnevnika.

Spisal: Janko Kessler.

21. junija 1897. na otoku sv. Klare. Sv. Alojzija dan je bil. Povedal sem jej, da imam prijatelja, katerega god je danes. Moral sem jej pripovedovati o njem. Podarila mi je cvetko z gredice in je rekla: „Ti si blag, ker tako ljubiš svojega prijatelja“. In nenadoma je sprevrgla govor ter me začela izpraševati o sestriči Milanovi, ako jo počnam, kakšna je, ali rada poje... ni je vznemirjalo več tako govorjenje. Obljubila mi je celo, da jo pojdeva obiskat v jeseni.

Vsa vnanjost se je prenovila z dušo vred. Dih zdrave rudečice je legel na njeno lepo obliče in okrog rožnih ustnic se je prikazal včasih blag, zoren nasmej.

Na kresni večer v trdnjavici Verudelli.

Doma zažigajo krese, pojmo pesmi, pletejo vence in kresnice zatikajo za streho. Za vsakega jedno in česar se posuši prej, tisti umrje prvi v družini. Tu vsega tega ni. „Domovina, mili kraj“, vzdiham s pesnikom in tozi se mi po domu.

Ako se ne motim, dejala je Dragica, da pojde danes k Elviri. Grom pretresa trdnjava; bliška se in treska kakor da ima priti sodni dan. Bog, čuvaj nad nedolžnim angeljem!..

24. junija 1897. v trdnjavici S. Giovanni.

Molči morje, kam si dajo?

S. Jenko.

Nepoznavanje naših resničnih nakan je provzročalo često, da so se povsem krivo umele in tolmačile slične izjave, kakor je gori omenjena v „Naši Slogi“, ako so prišle od naše strani. Zato se veselimo vsikdar, kadar se oglašajo od druge strani v našem zmislu.

Duhovnik v „Naši Slogi“ piše:

Neprijetno je razsodnemu človeku, ako mora omenjati samega sebe, kajti od vseh zaimkov je najnesimpatičnejši zaimek „jaz“. Vendar mislim, da smem reči, da sem tudi jaz, kakor katoliški duhovnik, od srca udan katoliškemu gibanju. Vsaki korak, katerim se je pomaknila naprej krščanska ideja, nahaja iskrenega odziva v mojem srcu. Radi tega sem sklenil večkrat, da z naročilom podprem to ali ono novinarsko podjetje v našem Primorju, ako so se ta podjetja oglašala kakor čisto krščanska, če tudi se vsikdar prihajala v italijanski obliki. Nikdar pa nisem čutil najmanjega zadržka, da ne bi se očitno priznaval Hrvatom.

Razlika v jeziku je zginola pred sjajem krščanske resnice.

Ali koliko razočaranje! Ta podjetja, ki se krijejo slavnim imenom Leona XIII., ki si prisvajajo celo nekakov monopol krščadskih načel, pokrivajo navadno s tem le svojo narodno zagriženost. Kolika profanacija! Na stotine krati sem rekal pri sebi: gospoda, ne mešajmo nespretno onega, kar je toli lepo razločeno! Nikar se ne skrivajte vi za pleča Leva XIII., ker vas vendar le opažamo od vseh strani! In ne ponašajte se toliko, kakor da bi bili kristijani le vi in samo vi. Tudi mi vemo, kdo je Lev XIII., tudi mi smo kristijani! Toda, ako boste vi prihajali k nam s križem in sliko Leva XIII. v jedni roki, v drugi pa čašo žolča, tedaj hočemo mi bežati pred žolčem, vi pa le kričite svobodno, da smo zbežali od krščanstva Leva XIII.! Tako postopanje vodi le do kljubovanja in ne do sporazumljenja. Ali pa znate vi, kaj more priti od kljubovanja? — Nekdaj

Zopet se zatekam k tebi, moj dnevnik. Moram ti povedati vse, ker sem že pričel tebi razgovarati svoje skrivnosti. Saj drugega nimam, komur bi jih pripovedoval, da bi si olajšal srce.

Jasno jo vidim sredi cvetic kakor kraljico na mrtaškem obru. Njeni bledi obraz, obdan z bogatim valovjem dolgih las, stoji mi živo pred očmi...

Kresnega večera je bila pri Elviri, kjer se je zamudila. Hotela je odveslati, ko se je že bližala nevihta, a Pepo je ni pustil same veslati, ampak vzel je veslo in naredivši križ je odrinil proti otoku.

Valovje je ustajalo, nevihta se je bližala. Že sta bila blizu otoka, kar je pridrvel velikanski val, ki je zagrnil čolnič v svoje mrzlo krilo. Čez dolgo je začutil pekočo rano na glavi in zavest se mu je vrnila. Ležal je na produ otoka in poleg njega Dragica. Angeljski smehljaj je navdihnil njeno lepo obliče, duh pa je že bil splaval v jasne višave, v zaželeno domačijo k svojemu Miljanu...

Zvedrilo se je; le gromeče valovje je divjalo, kakor bi hotelo nazaj svoji žrtvi.

Na otoku sv. Klare isti dan.

Stari ribič je prišel po me. Sedaj jo gledam na belem deviškem obru; dičijo jo prve cveče mirte. Srečna je pri svojem Miljanu, saj zanjo tu ni bilo obstanka.

Blagor ti, srečna Dragica, ti si prebila britko skušnjo življenja na tem ničevnem svetu. Jaz pa sem ostal zopet sam v tujini. Danes ti gledam sam

Oglesi se račune po tarifu v potitu; za naslove z dobelimi držkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zakale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi maj se pošiljajo srednjištvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kar nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopis se ne vreduje.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravnštvo ulice Molino** piccolo hiš. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati leto Trst. Odprtje reklama cije se preste poštne.

so vprašali Kraljevič Marko, ali bi se hotel potruditi in pod katerimi pogoji? On pa je odgovoril: Morda bi se, toda jedino le z namenom kljubovanja! — A Kraljevič Marko se je boril vso svojo dobo proti Turčinom.

Nočem vpraševati tu, da li je proračunjeno tako postopanje, ali pa le plod nesposobnosti in tesnosrčnosti. Bodisi kakor hoče: krščansko ni!

Tu se člankar spominja nekega novinarskega podjetja iz gori označene vrste. Dotični krščansko-katoliški list izhaja v Rovinju.

Bombastičen je program temu listu, ali v njem ni ne čednosti, ne plemenitosti, ne jasnosti. Vse skupaj ni drugač, nego — fraza z navednimi refreni.

Govoreči o borbah v Istri, obdolžuje kar sumarično vodje obeh strank, da so prosti špekulant, masteči se na račun obeh strank. To je prostaški in grda kleveta, kolikor se dostaje voditeljev naše stranke. Gospodje v Rovinju bi morali vedeti, da kdor ne kaže niti toliko vzgoje, da osebno spoštuje protivnika, ne more zahtevati, da bi drugi spoštovali njega.

V „Risorgimentu“ — tako se zove dotični list — tudi ni jasnosti. Pravi sicer, da borbe v Istri bi morale ponehati, a nam ni povedal: kako! Ali menijo ti gospodje, da morajo prenehati borbe le njim na ljubo? Gospodje naj ne pozabijo, da je mir splošni idejal; a ne samo njihov, kajti ne more biti razsodnega človeka, ki ne bi ljubil miru. Ali miru ne more biti brez pravice! Justitia et pax osculatae sunt. Najbolj je seveda mir, a je tudi takih časov, ko je borba potrebna. Lahko je razmetati z sentimentalnimi sentencami onemu, ki ni imel nikdar vzroka, da bi moral braniti svojo narodnost. Ali za take sentence se ne more brigati oni, ki je v nevarnosti, da zgubi svojo narodno individualnost. Res je to, borba v Istri je globoko zarila svoje žile, toda takim lomatenjem, kakoršen

v obraz. Tolažil bi te, a sedaj ne potrebujes več tolažilnih besed. Na tvojih bledih ustnicah vidim naročilo: pozdravi sestrico Milanovo! Izročiti jo boš tvoj pozdrav. Sam pa še obljubujem, da te budem obiskoval, ko boste spala pod hladno gomilo, dokler me ne odžene usoda zopet v svet...

Čul sem, da se Pepo in Elvira preselita v Pulj k teti, ki tam vse poproda ter se naseli stalno na otoku blizu gomile Dragičine. Bodita srečna, vama je sreča mila! Uživajta jo!

25. junija 1897. ob njeni gomili. Pripis.

Gospici Avreliji K.

Sprejmi ta moj presrčni dnevnik; čitaj te vrstice! Gotovo te bodo zanimale. Nikar ne togaj z nova, saj več, da plakanje ne koristi! Oprosti mi, da ti obnovljam srčne rane s tem dnevnikom, ki so se začele stoprav celiti. Na jesen te prideva obiskat; teta Mara želi srčno videti tebe.

Pričleni cipresni listič in vršiček dubteče mirte sta z groba Dragičinega, kajti pokopana je na mestu, kjer sem jo videl prvič. Prostor je na željo Marijino blagoslovila duhovčina, zlasti, ker je bilo tam nekdaj pokopališče samostansko. Imej listič in miro za spomin!

Milanovo pesmarico sem pa podedoval jaz; morda boste služila tudi meni tako, kakor je Dragiči?! Naj, saj s tem budem najbolj častil njen blagi spomin....

(Zvršetek.)

je v „Risorgimentu“, se borba ne ugladi nikdar. Krščanska ideja se avijo sveto avtoriteto more gotovo ublažiti marsikako nasprotje, ali v to treba umi in srca, in ne zadošča takov diletantizem, ki sam ne ve, kaj hoče.

Člankar dokazuje potem z citati iz njih lastnih člankov, da ta katoliška gospoda res sami ne vedo, kaj hočejo. Gospoda se love iz jednega protislovja v drugo, iz jedne nedoslednosti v drugo. In takim brbljanjem hočejo gospodje dosegči kaj poštenega!

V Istri se bije borba in ljuta borba. Jeden vsklik: Daj mi, kar je mojega! Priznaj mi moja prava! — Drugi pa noče ni čuti o tem, ampak obsiplje še prvega z najgnusnejimi imeni ter se pripravlja še na hujce grabljenje. Ali je čudo potem, da se prijemata za lase?

In ko stvari tako stoje, pa hočejo gospodje v Rovinju napraviti mir s tem, da imenujejo berilce na obeh straneh — špekulant! Ne gospoda, to ni kruh za vaše zobe, vsaj ne za take prednjake, kakoršne ste se kazali do sedaj.

Kolika sreča bi bila to zares, ako bi se oglašili zares plemeniti ljudje, ki bi na temelju krščanskih resnic jeli urejevali javne odnose in miriti strasti! Tega ne želi nikdo iskreneje, nego ravno mi, ker bi krščanska pravica najkrajšim potom izpolnila naše zahteve. Krečanska pravica bi sposhtovala naš jezik in ne bi nas nazivala „un branco di facinorosi“ — proste špekulant.

A kaj bi ti gospodje radi zahtevali od nas v imenu pravice? Ali smo jih mi vzneširjali v njih zakonitem posestvu? Ali smo jim mi usiljevali slovenske šole v njihovih mestih? Ali smo mi zanesli v njihova mesta pokvarjenost in oderuščvo? Ali smo jih mi ovirali v njih razvoju? Naj le razkrijejo svojo bedo v imenu krščanske pravice! Da jih čujemo!

Da zaključimo. Mi ne bežimo od pravega krščanskega gibanja, ampak želimo celo tega gibanja od srca, ali odbijamo od sebe vsa tesnosrčna podjetja, zasnovana v zadnji čas v Trstu in v Istri, in naj so se tudi zasnovala pod krščansko firmo, ker skozi prozorno zagrinalo vidimo tudi fanatizma, površnosti in popolne nesposobnosti.

Ali kuj zares, ali pa pusti in ne maži si rok!

DOPIS I.

Iz Celja. (Krilanov včer.) (Izv. dop.) Še dobivamo povabila na trgatev, pa smo že začeli plesati, to se pravi: otvorili smo letosajo sezono. Res zgodaj! Pa saj živimo v kritičnih časih, ki nam lahko kar hkrati razmesarijo ves karneval; dobro je torej, če začnemo plačevati dolžni mu tribut že par mesecev prej.

Kar se v Celji pričeva k narodni inteligenci — ta je mnogoštevilna in kar se stanov tice, inovrsta — malone vse je privrelo dne 16. t. m. v elegantno dvorano „Narodnega doma“. Kakor začarani smo pasli svoje oči na lepem številu došlih mičnih, da, krasnih celjskih Slovenc.

Gotovo se je vsaj v glavah idealni navdahujenih samev izvajal rek: Svoji k svojim — kar bi bilo dobro — in marsikateri je razvozljaval na tej podlagi našo narodno socijalno vprašanje — kar bi bilo tudi prav dobro.

Znani slovenski glasbenik Arzenšek nastanil se je pri glasovirju, kar ni slabo znamenje, in res, z znano dovršenostjo priredil nam je izredno muzikaličen užitek.

Na odru prikazal se je aranžér včera, g. dr. Mohorič, s svojo mehko govorico, da pove, prisrčno pozdravivši goste, da je današnji večer prav za prav literaren večer, kateremu bodo sledili še drugi.

Specijelno za necoj so bile zbrane Krilanove poezije, katerih najlepše so deklamirale naše dražestne gospice.

Take deklamacije so bile često plen šaljivim listom, češ: to so se dolgočasili poslušalci ob mehaničnem — zevanju!

Ne nameravam rezati poklenov našim deklamovalkam, radi tega konstatujem s žurnalistično suhoperrostjo, da ni nihče zeval, da se ni nihče dolgočasil na Krilanovem večeru, pač pa je bilo odobravanje toplo in splošno in so se ga živahnudeleževali tudi stareji gospodje.

Nisem lepi Paris, in če bi ravno bil, bil bi

vendar v zadregi, če bi moral kateri deklamovalki prisoditi palmo prvenstva.

Same ljubke prikasni, očarale so popolnoma svoje poslušalstvo, kar ni čuda, saj so deklamovale dobro; da ni bilo vse prejednakomerno, skrbele so gospice same, ker jim je dopuščala različnost v temperamentih, da so glede živahnosti v govoru, kretanju, mimiki, ter gest in naglasa lahko in rade v poštovjem male rek: varatio delectat.

Še nekaj smo opazili.

Našim gospicam teče slovenščina tako milo, tako čisto iz ustic, da si nakoplje res neodpustljiv naroden smrtni greh vsakdo, kdor bi direktno ali nedirektno zakrivil, da bi se iz teh ustic glasil drug jezik, nego slovenščina.

Pozor, galantni gospodje, varujte se narodnih grehov!

Po deklamacijah ukal se je mladi svet, a kar nas je starejih, opazovali smo ples s ptičje peršpektive. To se pravi, poseli smo k taroku in vincu, ter se posvoje veselili s poskočno mladino, ki ni nehala prej, nego so se oglasili celjski petelin.

Na svidenje na drugem literarnem večeru!

Političke vesti.

V TRSTU, dne 19. oktobra 1897.

K položaju. Danes imamo zopet zanimivih vesti. To je vendar čudno, kako hitro se menjuje vreme nazorov v današnjih dneh. Danes vihra na ministerijalni palati zastava starih zgrešenih tradicij, jutri pa se kaže znamenje nastopajočega pametnega spoznanja; danes se delajo krčeviti napor, da se oživi zopet kadaver nemškega liberalizma in da se osvežijo ostanki ponemčevalne in centralizirajoče Avstrije, jutri pa se nam priponuje, da so minoli tisti časi, ko se je vladalo v Avstriji proti Slovenom; danes prepeva grof Badeni v vabiljivih glasih pod okni liberalnih velenovestnikov, jutri se nam priponuje blagovestje, da se vrla hoče upirati le na desnico. Tako se menjuje vreme dan na dan, vse je vzneširjeno, vse je nezadovoljno, vsem je položenje nezgodno, vsi čutijo, kako trpe interesi države na takem stanju, le častitljiva dama — obstrukcija se počuti priljčno dobro! Včeraj še smo morali priponovati, kako oficijoza glasila energično zahtevajo popolno svobodo za grofa Badenija, jednakno nasproti manjšini in nasproti večini. Danes piše zopet veter iz druge votline.

Sinoč že so poročali z Dunaja, da se vrati konferenca parlamentarne komisije... desnice ter da je pričakovati velevažnih izjav ministerskega predsednika o zahtevah posamičnih skupin večine. Od teh izjav da bode zaviso sodelovanje teh skupin v večini. Členom komisije, da je naložena stroga tajnost.

O vspetu včerajšnjih pogajanj med voditelji večine ne vemo torej ničesar, ali iz dejstva, da je ministerski predsednik prišel v parlamentarno komisijo in je poslušal zahteve posamičnih skupin, dalo bi se sklepiti, da je prevlada zopet modro spoznanje, da vrla vendar ne more kar tako dalje svojo pot, ne da bi se brigala ne za manjšino, ne za večino. Včerajšnji prihod grofa Badenija v sejo izvrševalnega odbora desnice je postavil na laž včerajšnje oficijoza glasove, češ, da se vrla čuti le vrla Njeg. Veličanstva in da so njeni sklepi povsem nezavisni od sklepov večine. Drugo vprašanje je seveda, da li bode trajno to vreme modrega spoznanja.

O včerajšnji seji izvrševalnega odbora poročajo nadalje:

Posvetovali so se o organizaciji desnice. Vse skupine — všeči katoliške ljudske stranke — so odobrile predloženi načrt. Glasom tega načrta ne bode smela nobena skupina počenjati kakve akcije kar na svojo roko. Na ta način bode desnica bolj jednotna. Taka jamstva trdnosti in jednotnosti je zahteval tudi grof Badeni že od prvega začetka. Brez takega jamstva da se ni hotel spuščati v tesneje razmerje se skupinami desnice.

Včerajšnjim pogajanjem se pripisuje velikanska važnost. Znak te važnosti je tudi dejstvo, da so se včeraj neprestano menjevale brzjavke med Dunajem in Budimpešto, kjer biva sedaj cesar. Poročila potrjajo soglasno, da je grof Badeni dobil najrazsežnejših pooblastil. Med temi tudi za-

klicanje zbornice, ako bi se pokazala potrebna takšna odredba. Vladalo bi se potem na podlagi cesarskih naredb. Nadaljnjam znakom resnosti sedanjih trenotkov je tudi to, da so brzjavno pozvali iz Opatije na Dunaj še bolnega dr. Kaizla. „Slov. Narodu“ brzjavljajo z Dunaja, da moramo biti pripravljeni na velike dogodke, eventualno na to, da parlament dve leti ne bude vboroval! Nekaj takega je pisal naš dunajski poročalec že dne 12. t. m., reški: „Meni se vse zdijo, da se pripravlja stanje, ko bude mogla poreči vlada: Zbornica je nesposobna, a to rim torej sama!“ In naš dopisnik je pridodal: „Ako bi hotela storiti pravčno, bilo bi to še najbolje. Čemu tratiči čas in denar?“

Včeraj se je posvetoval grof Badeni tudi z drom. Luegerjem. Posvetovanje je trajalo pol ure. Skoro gotovo se je hotel grof Badeni obvestiti o nakanah krščanskih socialistov ozirom na nagodbene provizije z Ogersko.

Nagodbeni proviziji in začasni proračun smatra vlada svojima najnujnejšima nalogama. Ako se sporazumi z večino in pribobi tudi krščanske socialiste, bila bi na dobrem. Sicer utegne res nastopiti ona eventualnost, o kateri govorji poročalec „Slov. Naroda“.

Guncajo se! Včeraj smo čitali v „Grazer Tagblatt“, da Italijani so se odločno upri vsem vabam vlade in da nočejo ničesar več čuti e grofu Badeniju. Danes pa objavlja „Mattino“ na stopno brzjavko z Dunaja, došlo mu baje od kompetentnih oseb, da ona vest v „Grazer Tagblatt“ je gola izmišljotina. Postopanje Italijanov nasproti vrladi da je nespremenjeno še vedno.

Torej se še guncajo od vrlade do obstrukcije, in od obstrukcije do vrlade.

Dunajski občinski svet in dunajski Čehi. V dunajskem mestnem svetu sedi mej drugimi sestovlci tudi nemški nacionalec dr. Fochler. Leta sestovalec, v družbi še z nekaterimi, je predlagal v obč. svetu, naj bi bojkotovali dunajski Čehi. Nobenega Čeha ni nastavljati več v mestni službi in kolikor jih je ondi že nastavljenih, naj se odpuste! Češki obrtniki in delavci naj ne dobe nikakih naročil. Razun tega pa naj se pozove občinstvo s plakati, naj tudi ono popolnoma bojkotuje obsovražljene Čehi. Ta nezmojeli predlog prav gotovo ne najde odmeva v dunajskem občinskem svetu in ako bi ga našel, bi se načelo istega predloga slabu strinjal z načeli župana dr. Luegerja samega. Ta dr. Fochler je menda tudi jeden tistih „heizsüchtige“, katerim ugaja šum in hrup po tevtonskem gozdu in niti nima zmisa za to, kake posledice bi imelo za ves Dunaj, ki je, mimogrede rečeno, središče vseh avstrijskih narodov in ne kak obmejni Hev, kake posledice bi imelo tako bojkotovanje Čehov. Dr. Fochler naj pomisli v svoji teutonski strasti, da, ako bi Čehov ne bilo na Dunaju, bi se grozivo skrčilo število delavnih in zmožnih močij, kajti Nemci z dalja nima tiste delavnne kreposti, kakor Čeh, marveč je v največ slučajih tu, da ukazuje. Radi bi znali, kam bi prislo zares z človeško družbo, ako bi Nemci zamogli izvesti vse, kar brbljajo pojedini nacionalni fanatiki njihovi.

Hvalo moramo izreči županu Luegerju, da je osmešil predlagatelje.

Nemški cilji. „Bosanska Pošta“ ima v svoji 118. štev. od dne 14. okt. t. l. črtico, v kateri poroča o lovnu na divje koze v pogorju Beljašica, oddaljenem samo nekaj ur od glavnega mesta Sarajeva. V tem pogorju je toliko te lepe živali, da je neka družba samo jeden dan vstrelila jih 70 eksemplarjev. Ta lov na divje koze pa, kajti je razvidno iz omenjene črtice, se je razvil še le, ko se je naselila v Bosni slavnoznamena nemška kultura. Kajti nekatera v „Pošti“ omenjena imena kažejo, da so uprizoričili teh lovov — Nemci. No, stvari sami na sebi bi ne bilo prisojati take posebnosti, ako bi za tem ne tičal še drug „lov“.

Dokler sti bili Bosna in Hercegovina v turških rokah, se tamošnjim kristijanom, oziroma Slovanom res ni godilo najboljše, a jedno je bilo dobro, namreč prvotni značaj ljudstva se je ohranil, Slovani so ostali Slovani. Kajti pa je sedaj? O Nemcih je znano, da ne opuščajo najmanjše prilike, o kateri se morejo izkoristiti: kakor kobilice se vrnijo v pokrajine, kjer je le kaj prostora. No, o Židih pa niti ni, da bi govorili — oba sta jed-

naka v tem oziru, Žid in Nemec. Tako po uredbi avstrijske uprave v Bosni in Hercegovini se je veliki živelj naseljati v ti deželi. Nemci si domišljajo menda, da je Avstro-Ogarska dobila od berolinskega kongresa nalog za okupacijo Bosne in Hercegovine le v jedino ta namen, da se uaredi zopet nekoliko prostora nemški ekspanzivnosti, nekoliko poti nemškemu „Drang nach Osten“, teženju na Vztok. In vsa znamenja kažejo, da nemški čuni niso bili slabii.

Rudarstvo, česar zakladi so ogromni na Balkanu, je skoro do celi v nemških rokah in nemški denar ustanovlja industrijska podjetja, ki bodo donašala velikanske koristi zopet nemškemu žepu? ▲ Slovan-domaćin? On bude hlapčeval temu nemškemu kapitalu, kakor hlapčuje tudi drugod.

Sedaj pa nastaja jedno kako težko vprašanje: ali se mora vedno in vedno zgoditi, da se okorišča nemški rod na slovanskih tleh s prirodnimi zakladi teh tal, še predno se zave njihove koristi pravi domaćin? Ali se mora goditi, da nemška podjetnost in energija izkorisčata nezavednost in neukost Slovana, zaostalega v spekulaciji? Čemu bi ne počakali ti zakladi dobe, ko bude Slovan sam zmožen izrabljati jih za se, v svojo korist? Da bude Slovan napredoval tudi v gospodarskih strokah, to je nedvomno, ker mu je v to prijedene zmožnosti; toda vprašanje je, kako pa bude že tedaj z prirodnimi zakladi njegove domovine, kadar postane on zmožen za dviganje teh zakladov na isti način, kakor mu jih jemlje iz pred nosa sedaj že Nemec? Kaj ostane še nedotakneneg za Slovana do tedaj? Ali ne bude že vse do zadnjega obrano od tuge podjetnosti? To je točka, ki zahteva resnega preudarka. Nas zaustavlja v vsakoršnjem napredku nemška sebičnost, a biti nam mora tudi jasno, zakaj nas zadržuje?

Pravega pravcatega smotra političnega nasprotstva Nemcov ni iskati samo v jezikovnem delu, marveč iskati je ta smoter tudi v gospodarskih ozirih. Naša domovina je molzna krava tujcem v gospodarskem oziru.

To so torej one „divje koze“ v širšem pomenu, na katere se vrši lov po šumah slovanske nezavesti. Skrajni čas je, da se zavemo, pri čem da smo.

Shod socijalne demokracije na Nemškem. Nedavno temu se je v Hamburgu vršil shod socijalne demokracije nemške. Shod je bil velezanimiv in poučen, zlasti pa za nemške socijaliste v Avstriji. Govori in sklepi so dokazali, da se je v nazorih socijalne demokracije izvršil velik preobrat. Godci so isti, in instrumenti so tudi isti, kakor so bili do sedaj, ali glasba je bila vendar dokaj različna od one na prejšnjih shodih. Jeden najodličnejših voditeljev socijalne demokracije, Liebknecht, je povdarjal, da socijalisti ne smejo soditi stvari na zemlji od gori z meseca dol, ampak stopiti da jim je na trda tla praktične borbe. Znakom, da so te besede Liebknechtovce označile smer bodoče takatice socijalne demokracije nemške, smatrati je sklep, da se socijalisti udeležo volitev v deželnem zbor pruski. A za nas še važneji je bil govor srodruga Schippelna, ki je rekel: dokler že imamo vojakov, bilo bi nezmiselno, ako bi nemške vojake hoteli postaviti v nevarnost, da svojo krvjo poplačajo nerazumnost svojih nasprotnikov. Nemškim vojakom ni smeti dajati slabih pušč in slabih topov. Slednjič je tudi Liebknecht za slučaj vojne med Nemčijo in Francijo govoril tako, da je njega izvajanja razumeti tako, da je nemška socijalna demokracija že odsanjala svoje sanje o inisrializmu in se je izdatno približala načelu obrambe lastne narodne individualnosti.

Najjasneje pa se kaže ta preobrat v sklepu istega shoda, da je opravičeno ponemčevanje Poljakov v zmislu narodno-nemškega socijalizma. — Ozirom na napade slovenskih socijalnih demokratov je veleinteresantno tudi dejstvo, da je shod v Hamburgu odobril brezpogojno, da so se na shodu v Curigu socijalni demokratje posvetovali z zastopniki buržeoazije!

Kaj pravite k temu, socijalni demokratje slovenski? Ali hočete vi ostati mednarodni, med tem ko se socijalna demokracija bliža narodnemu stanju ravno v oni deželi, kjer je najbolj razvita in od koder prihaja najhuja nevarnost za avstrijsko slovanstvo?

Različne vesti.

Mestni svet tržaški je imel sinoči svojo zavno sejo, v kateri so razpravljali o raznih osebnih stvareh.

Rogajo se nam „Corriere“ v Gorici pravi v svoji številki od minolega četrka mej drugem: „Kako hočete, da vas bomo spoštovali drugi, ko sami sebe ne spoštuje!“ — To je že bud hren, a — resničen, in iz njega se učimo, cesar nočemo učiti se sami od sebe!

Maša pošta. Nekdo je pisal iz Trsta v Milje. To menda ni posebno daleč. Večina ljudij v Trstu veda, kje leže Milje. Tudi taki ljudje veda to, ki niso poštarji. Torej nekdo je pisal iz Trsta v Milje. Dotično dopisnico je dal na pošto dne 12. oktobra. In listnica je romala v — Radovljico na Gorenjskem. A, kakor da bi hotela zbijati svoje šale šegava ironija, prijet je poštar v Radovljici za pero in napisal je krepko roko in jako čitljivo: Post Muggia bei Triest.

Tu se nam vsljuje pametna misel. Kaj kobi pozvali v Trst za par dni onega poštarja v Radovljici, da bi vsem onim, ki so tega potrebeni, pripredil par predavanj o zemljevidu — tržaške okolice!

Premisljajte o tem nasvetu! Mi mislimo vsaj, da bi bil izvedljiv in potreben.

Nimajo jih! Te dni razpošilja naša c. k. davkarija tiskovine za „prihodinski davek“. To je že tako navada, da nas radi „pozablja“, kadar je kaj novega. To je: na naš jezik pozablja! Tako se je dogodilo tudi sedaj. Tiskovine so le v nemško-šakskej jeziku — po starem! Da se prepričam, imajo li na davčni administraciji tudi tiskovin v nemško-slovenskem jeziku, podal sem se osebno do tega urada, ter vprašal: „Prosim tiskovin za prihodinski davek“. Odgovorilo se mi je: „No gavemo in lingua slava“. (Nimamo v slov. jeziku). Kaj storiti? Vrnoti iste ter zahtevati slovenskih, tega se boji vsakdo, ker to nalaga sitnosti! Jaz mislim, da bi bilo najbolje, ko bi naši slovenski državni poslanici govorili resno besedo ekselencii finančnemu ministru ter da bi zahtevali, naj že enkrat napravi konec temu preziranju našega jezika. To preziranje je v dijamentalnem nasprotju z ustavnimi zakoni.

Gospodom je lahko trditi, da nikdo ne zahteva slovenskih tiskovin; ali morali bi biti na mojem mestu in čuli bi, kako se ljudstvo jezi na one, ki nas prezirajo! Koliko je naših ljudi, ki ne umejo izdanih tiskovin! Večji slovenski pisavi morsko vendar prositi in plačevati tujcem, da jim spišejo, kar bi lahko storili sami, da nas više oblasti ne zapostavljajo na tak poniževalen način.

Nadejam se, da je to zadnje leto takemu postopanju, ker drugače bodo morali prisiljeni nastopati najenergičneje v obrambo naših pravic. To naj si zapomnijo oni, katerih se to tiče.

Gotovo je še družin, ki niso izpolnile gori omenjenih tiskovin, ker ne vejo: kako? Svetujem vsem takim, naj se obrnejo v naša slovenska društva, kjer se jim postreže — brezplačno.

N e b o d i g a t r e b a .

Matčaj za „narodne popevke“. Ravnateljstvo „Circolo Artistico“ razpisuje tudi letos natečaj za italijanske takozvane narodne popevke. Stališče glasbenega ukusa nas ne briga toliko, dasi so bile vse dosedanje „narodne“ popevke pravi atentat na dobrski glasbeni ukus. Toda to bi bilo manje zlo. Večje zlo je, ako presojamo te popevke se stališča morale in ljubega miru. Nekatere so v pravi zasebni deviške sramotljivosti, druge pa so take, da uplivajo uprav pogubno na medsebojno razmerje obeh tu živečih glavnih narodnosti. Ako bodo tudi na taki višini le tošnje popevke, potem moramo le obžalovati v imenu morale in ljubega miru, da je „Circolo Artistico“ razpisal ta natečaj.

Akad. društvo „Slovenija“ priredi dne 23. t. m. svoj prvi redni občni zbor se sledenim vsporedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Čitanje zapisnika bratskega društva „Triglava“. 3. Poročilo predsednika, odbornikov in preglednikov. 4. Volitev predsednika odbornikov in 2 namestnikov in 3 preglednikov. 5. Slučajnosti. Lokal: Kath. Resourse I. Reichsrathstrasse 3. Začetek ob 8. zvečer. — Slovanski gostje dobro došli!

Odkritje vojaškega spomenika. Dne 17. t. m. se je ob veliki svečanosti odkril spomenik v putini Kismedy blizu Raaba na Ogerskem. Spomenik

je postavljen onim junakom c. kr. vojske, štajerških domobranov in ogerskih plemskih ustašev, ki so pali v vojni proti Francuzom leta 1809, in zajedno tudi vojakom Napoleonove vojske.

Za stavbo spomenika je dal iniciativno nadvojvoda Oton, ki je prevzel tudi protetkorat in je izdelal načrt spomeniku.

Ta spomenik je prvi na Ogerskem, ki ga je postavilo vojaštvo skupno z civilnim narodom. Spomenik je obelisk iz sivega granita, okrašen z brodastimi vojnimi emblemi.

Svečanosti so se udeležili poleg nadvojvod Otona, Josipa in Friderika mnogo višjih ogerskih dostojanstvenikov in ministerski predsednik baron Banfy. Mesto Gradec je zastopal župan namestnik Koller, francosko vojsko pa vojaški atašé, baron Berckheim. Po svečanostnem govoru nadvojvode Otona se je spomenik razkril in navzoče občinstvo je eduševljeno pozdravilo veličasten spomenik.

Telefon v Ljubljani. Tržaško poštno ravateljstvo ima naročilo, da je telefonsko zvezo z Ljubljano završiti kar najnajnejše. Ako se poskuša izvrši ugodno, se napravi v Ljubljani telefonska centrala in se ista pridruži zvezi Trst-Dunaj. Dosedaj še ni pridruženo nobeno drugo mesto tej zvezi, izvzemši Gradec.

Železnica čez Ture. Z Dunaja brzojavljajo danes, da so že dovršena vsa pripravljiva dela in je pripravljen že tudi dotični zakonski načrt. — Čas bi bil zares, da bi enkrat začeli z delom za drugo železniško zvezo z našim mestom.

Izpred sodišča. 29letni Ivan Moravec (alias Morovec) iz sv. Lucije pri Tolminu je dobil včeraj pred tukajšnjim deželnim sodiščem 3 mesece ječe radi zločina javnega nasilstva, storjenega proti nemu redarju.

Potres. Iz Zagreba poročajo, da je bil ondi dne 18. t. m. zjutraj močan potres, ki je trajal tri sekunde. Potres je bil valovit. Smer od severovzhoda proti jugozapadu. V raznih hišah so padale podobe z zidov itd. Škoda ni velika.

Nesreča v gledališču. V nekem gledališču v Cincinnati (v Ameriki) se je porušil kos stropa s kupolo vred in to med predstavo. Tri osebe so bile ubite; 12 je bilo smrtno, mnogi pa so bili ranjeni več ali manj.

Črna kronika. Dne 18. t. m. dopoludne se je 28letni trgovski agent Jos. Olivetti obesil na vrtu svojega bivališča, št. 39 v ulici Giulia. Olivetti je končal svoje življenje baje v duševni nezavesti.

Bismarckov spomenik. Dne 18. t. m. se je v Lipskem odkril bronasti spomenik knezu Bismarcku, v spomin na bitko pri Lipskem.

Poživljeni sin. Josip Hein iz Lamberga na Gorenjem Avstrijskem je leta 1887. začgal neko gostilno in dva druga hiši. Za ta svoj čin je dobil 10 let ječe. Kazen je dosta dne 25. septembra. Povrnih se je k svoji 76letni materi, ki ga je usprejela, kakor jeje velevala materinska ljubezen. Da ne bi bila storila tega! Bog ve iz kakega vzroka jo je dne 16. t. m. zadušil poživljeni sin. Del jej je vrv okoli vrata. Minolo nedeljo so ga zaprli. Prinal je groznim cinizmom, da je umoril svojo lastno mater.

Pariz, pomorsko pristanišče? Tehniški svet mesta Pariza se bavi že več let z vprašanjem, kako združiti stolico francosko z morjem in napraviti ondi mersko pristanišče. Letos je zopet predložen načrt, po katerem bi se dala vresničiti ta misel. Po tem načrtu bi bilo treba izkopati na levih obali reke Seine kanal, dolg 185 kilometrov, in širok 35 metrov v naravni, a 45 metrov široko v zavojni črti. Vsesupni stroški bi znašali po prilikl 150 milijonov goldinarjev.

Največi svetilnik sveta. Na Francoskem so one dni dogotovili svetilnik na obali poluotoka Bretagne, česar luč ima svitlobo za 30 milijonov sveč. Ta svetilnik razsvetljuje more na sto kilometrov daleč na okrog. O meglenem vremenu pa sije na 40 kilometrov okrog. Napravo, s katere pomočjo se v veliki meglji dajejo razna znamenja brodovom, goni stroj 460 konjskih močij. Ta svetilnik je dosedaj največi vsega sveta.

Koliko se je naželo leta žita na svetu. Glasom poročila nekega mednarodnega urada, naželo se je letos v Evropi 456,953.000 hektolitrov žita nasproti 557,594.000 hektolitrov v lanskem letu. Amerika je nažela 253,750.000 hektolitrov, napram 191,429.000 hekt. lanskega leta; Azija 83,180.000

letos, lani 100.050.000; Afrika 13.340.000; Avstralija 80.248.730 letos, lani 87.380.000 hektolitrov. Na vsem svetu je torej nažetega letos žita 287.419.730 hektolitrov.

Železnica na jadra. V Ameriki so napravili znamenit poskus na pacifiški železnični. Napravili so na vagone jednega vlaka po tri metre dolga jadra, vsled katerih se je vlak pomikal brez vsake druge pomoči tako hitro naprej, da je prevozil v jedni uri 64 kilometrov. Zares lep napredek ako se povsem vresniči.

Razbojniki v Makedoniji. V vsej Makedoniji so se pojavile razbojniške čete, katero ne priznajo ne mohamedancem ne kristjanom. Nedavno temu so zgrabili nekoga bogatega trgovca Maskaria in zahtevali zanj 200 turških lir odkupnine. Žena trgovca pa je poslala razbojnikom samo 150 lir in razbojniki so umorili trgovca, a denar so obdržali vsejedno. Tako počenjajo po vsej Makedoniji in oblastva jim ne morejo do živega.

Koliko imamo las na glavi? Marsikdo se je pokusal že tolkokrat, kolikor ima las na glavi, da se je n. pr. — oženil. Merodajno za število kesanj je seveda to, kadar se je začel kesati: ali se je to zgodilo prav kmalu po poroki, ali že le v poznejih letih. Ako se je celo kesati kmalu po poroki, je število kesanj navadno večje, namreč, ako je na njegovi glavi normalno število las. To število je, kakor je izračunal nedavno neki statistik, nič večje in nič manje, nego 1066 za štirjaški palec obraščenega temena, torej za vso glavo okoli 143.008, nota bene, ako je kesalec plavolas. — 105.000, ako je isti temnolas, in 29.200, ako je rudečelas. Nekako v nesoglasju z uzrokom kesanja pa je število kesanj, ako se kesanje začne se le čez nekaj let, kajti naravno je, da se vzroki kesanja z leti množijo, dočim se število las krči. Vse druge račune naj si napravijo kesalci sami. Mi si premo jezik.

Zvesta mačka. Neki gospodar je odpotoval z doma po železnici. Mačko, ki ga je spremiljala na vsaki korak v življenju, pustil je na kolodvort, da si je hotela z njim na vlak. Na postaji je žival čakala svojega gospodarja, dokler se ni povrnil. Kadar je prihitel kak vlak od one strani, kamor je odpotoval nje gospodar, vselej je planila na peron gledat, da li niše došel? Konečno ga je le pričakala in se veselo vrnila z njim domov.

Gledališko pismo.

V Ljubljani, 14. okt. 1897.

Z velikimi plakati in s še večjimi obljudbami se je naznana otvoritev nove sezone ljubljanskega gledališča. Klasiki, romantiki in tudi novodobni pisatelji-dramatiki so bili ondi zastopani z naslovi svojih del; italijanska, nemška in ruska opera se nam obljudbla po modrem načelu: kdor mnogo daje, daje vsakemu nekaj. Ker je delavni odbor pridobil poleg dosedanjih opernih in dramskih močij, še nekaj novih, ker je poslal mej počitnicami na Dunaj v dramatično šolo tudi tri mlajše domače moči (gdč. M. Ogrinčeve, gdč. Bitenčeve in g. Kranjca), ker se je intendantni odbor nekoliko preosnova, pričakovati nam je, da se letošnja slovenska gledališka sezona obnese vsaj tako dobro ali pa še boljše nego lanska.

Ker je bilo čitati na omenjenih vabilnih plakatih, da je pridobila intendance štiri izvirne veloigre dobroznanega humorističnega novelista Radoslava Murnika in izvirno dramo „Romantične duše“ pesnika Ivana Cankarja, mislimo, da se otvoriti sezona z novo domačo igro in to tembolj, ker je povdajala intendance, da so „vse naštete igre že pripravljene“. — Nü, izkazalo se je, da je odbor malo pretiraval in — pesničil. Tega pa mu ni zameriti; naj je v svrhu reklame dovoljeno še kaj več. — Prigovarjali bi pa vsekakor, da se postavlja na javen plakat drama, katera se je zavnila kakor nerabna. Občinstvo se s tem le slepi, pisateljev renomé pa trpi na ugledu, ko se izve maločastna resnica. — „Uredniška tajnost“ mora veljati tudi za književne in intendantne odbore, in dovelj žalostno je, da izvestni gospodje v ljubljanskih literarnih in drugih društvenih bobnajo po gostilnah in kavarnah radovednim in hlebetavim ljudem vsako malenkost, ki se potem izrablja hudobno. — To pa omenjamamo le mimogred.

Navzlic obljudljenim novim izvirnim igram se je otvorila sezona s tujim delom. Morda bi bil

primernejše, da bi se igrala — če že ne nova — vsaj kaka starejša, kaka Jurčičeva, dr. Vošnjakova, Ogrinčeva, dr. Skofičeva ali Aleševčeva igra; nü, letos smo bili vendar zadovoljni, ko smo zagledali prvi gledališčni list: „Beneški trgovec“ spisal W. Shakespeare. Ako ima besedo največji dramatik, odmaknejo se mu s spoštovanjem vsi drugi.

Klasična Shakespearova veseloigra se je igrala sploh prvič na slovenskem odru, — in takoj tu bodo konstatovano, — še celo prav dobro. Prigovarjali bi le temu, da so bile uloge Antonija, Jessike in Lorenca vendar preveč ščitane, kar je škodovalo igri, zlasti v II. in končnem dejanju. Ljubezen mej Jessiko in Lorencom se poizgublja povsem, značaj Antonijev pa ostaja le skicovan. Režiser R. Inemann si je hotel bržas naložiti kolikor možno veliko dela ter osredotočiti vse zanimalje in težišče na svojo ulogo Shylocka. Vendar je šel predaleč v tem svojem teženju ter je deloma do celo skvaril igro. Navzlic temu pa je dejstvo, da je Inemann Shylock prekrasen, klasičen. V vseh nijansah, v najrazličnejših situacijah nam je naslikal gosp. R. Inemann vzoren tip smartno sovražedega žida. Ako igra navlje temu vendar ni vspela povsem, ne zadeva krvida njega. Duh časa preveva tudi slovensko občinstvo, ki se ne more več ogrevati za nikake — niti za klasične! — neverjetnosti. In Shakespearejeva veseloigra kar mrzoli od nečutvenih nevrjetnostij, pretiravanj in romantičnih efektov, ki se pa v sedanji realistični dobi poizgubljajo v nič.

(Pride še.)

Najnowejše vesti.

Dunaj 19. (Zbornica poslancev.) Početkom seje so se vršila tri glasovanja po imenih o predlogih posl. Steinwenderja, dr. Roserja in Güntherja. O tretem glasovanju se je pokazalo, da je zbornica neslepenna. Prihodnja seja zvečer.

Dunaj 19. Oficijozni „Fremdenblatt“ ujava, da ni strahu radi usode nagodbenega provizorija. Vendar je dolžnost vsem strankam, da pripomorejo k pojašnjenu položaju. V ta namen treba jekovno vrašanje pristeti pred parlament, v to je dal priliko predlog barona Dipaulija. Rešenje prepira potom zakonodaje je postal neizogibno.

Sredec 19. Sobranje se snide dne 27. oktobra. Dotični ukaz je že podpisani.

Rojaki! Spomnite se
družbe sv. Cirila in Metoda.

Za slabotne

bolehave vsled pomajkanja krvi na živce, bledi in slabotne otroke; izvrstnega okusa in preiskušenega učinka je železnato vino lekarja Piccolija v Ljubljani.

(Dunajska cesta)

priporočeno od mnogih zdravnikov. — Politorska steklenica velja 1 gld., pet politorskih steklenic 4 gld. 50 kr.

Zakupnik

za veliko, dobro zalogo in razprodajo mleka v Trstu se isče pod ugodnimi pogoji. Daljna pojasnila daje dr. M. Pretnar odvetnik v Trstu, Corso, Piazza S. Giacomo št. 1.

Zdravljene krvi

Čaj „Tiscederari ovet“ (Millefiori). Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slodajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu probavljanju in hemoroidom. Jeden omot za ozdravljanje, stoji 50 nđ, ter se dobiva v odlikovani lekarni PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg.

Saunig & Dekleva

V GORICI, v Nunski ulici št. 14-16.

Velika zaloga

šivalnih strojev in dvokoles

raznih sistemov kakor tudi iz bambusa.

Lastna mehanična delavnica za popravljanje in nikliranje.

ZELEZNISKI VOZNI RED.

(Južna železnica (Postaja južne železnice.)

Od dan 1. maja 1897.

ODHOD:

7.45 predp.	brzovlak na Dunaj, zvezza z Reko.
8.25	brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9.—	omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.
9.55	poštni vlak na Dunaj, zvezza s Pešto in Zagrebom
12.50 popol.	omnibus v Kormin.
4.40	omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.25	poštni vlak na Dunaj, zvezza z Reko.
8.05	brzovlak na Dunaj, zvezza s Pešto, Reko
8.05	brzovlak v Kormin.
8.45	mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
10.—	mešani vlak do Mürzzuschlagu.
2.—	Lekalna vlaka ob praznih.
4.25	v Gorico, Kormin, Červinjan.

Tedenški vlak:

7.50 popol. (sreda) ekspres v Ostende.	DOHOD:
6.55 predp.	mešani vlak iz Mürzzuschlagu, Beljaka, itd.
7.30	mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.
8.35	brzovlak v Kermina,
9.25	brzovlak v Dunaju.
10.25	poštni vlak z Dunaja, zvezza z Reko.
10.37	brzovlak iz Rima, Benetk.
11.20	omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.
5.40 popol.	poštni vlak iz Dunaja.
7.45	omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežine.
8.30	brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine
8.56	brzovlak z Dunaja zvezza z Reko.

Tiskarna Gutenberg

filialka ces. kralj. universitetne tiskarne „Styria“

13 Sackstrasse — GRADEC — Sackstrasse 13

TOVARNA ZA OBRTNE IN CONTO - KNJIGE

zistem „Patent Workmann Chicago“

Raztrirni zavod — Knjigovzestvo.

priporočuje se za prijazne naročbe se zatrdiril primernih cen in točne postrežbe.

Izdelovanje vsakovrstnih tiskovin kakor: časnikov, roketorov v vsakem obsegiju, brošur, plakatov, cenikov, računov, memorandov, okrožnic, papirja za listje in zavitkov z napisom, naslovnih listkov, jedilnih listov, pavilijit, itd. — Bogata zaloga glavnih, Conto-Corrent-knjig, Saldi-Conti, Fakteure, Debitoren, Creditoren, Cassa-knjig, Strazza, Memoriale, Journalov, Prima-note, odpravnih, menjilnih časo-zapadilih in knjig za kopiranje, kakor tudi vseh pomočnih knjig, potem raztrirnega (črtanega) papirja, Conto-Corrent, svilenega papirja za kopiranje, listov iz kavčeka za kopiranje, skledic iz očka za kopiranje itd.

Za naročbe in nadaljnjo pojasnila obrniti se jo do glavnega zastopnika

Trst, Via delle Acque 5 — ARNOLDO COEN — Via delle Acque 5 Trst